

landske kommuners Landsforening. I oplæggene kan kommunalbestyrelsernes politiske målsætning for kommunernes udvikling komme til udtryk.

§ 11 angiver, at selve udarbejdelsen af samlet oplæg til retningslinierne foretages i landsplanudvalget. Derefter drager udvalget og kommunalbestyrelserne i fællesskab omsorg for, at oplægget offentliggøres med henblik på at fremkalde en offentlig debat om planlægningens målsætning og indhold, jfr. lands- og regionsplanlovens § 12, stk. 3. Denne del af planlægningsarbejdet er vigtig, fordi den giver borgerne mulighed for, inden endelige beslutninger er taget, at give deres meninger til kende og eventuelt henlede opmærksomheden på særlige problemer for enkeltpersoner eller grupper, som oplæggene måtte indebære.

Formen for offentliggørelse og måden hvorpå debatten tilrettelægges, må udformes på grundlag af lokale erfaringer eventuelt i samarbejde med Grønlands Oplysningsforbund.

Planlægningens næste led er behandling i landsrådet. På dette trin foreligger resultaterne af den offentlige debat. Derefter udarbejdes hovedretningslinierne i Ministeriet for Grønland.

Planlægningen skal foregå løbende, således at retningslinierne stadig tilpasses ændrede forudsætninger og nye mål. De hovedretningslinier, der udarbejdes som led i landsplanlægningen, skaber ikke umiddelbart rettigheder eller pligter for borgerne.

§ 12 pålægger de forskellige sektoradministrationer inden for det offentliges virksomhed at sørge for tilpasning til landsplanen, jfr. lands- og regionsplanlovens § 15, stk. 1.

Til kapitel 5.

Byplanlægning.

Kapitlet angår byplanlægning og administrationen af byplaner.

Med hjemmel i bebyggelsesbekendtgørelsen af 1953 er der udarbejdet planer for byerne og enkelte bygder, men en væsentlig del af den kommende planlægning må bestå i ændring og videreudvikling af ældre planer. En omfattende revision af byplanerne kan forventes at følge i landsplanlægningens spor. Dette arbejde forventes at ske i takt med kommunernes økonomiske og praktiske muligheder.

§ 13, der svarer til byplanlovens § 1, fastlægger, hvordan byplanen tilvejebringes, og der pålægges kommunalbestyrelsen et initiativ, således at denne udarbejder et forslag, der gennem lands-

planudvalget forelægges ministeren til godkendelse.

I stk. 2, foreslås det, at mindstestørrelsen for en bebyggelse, der skal have byplan, sættes til 800 indbyggere.

Det kan være gavnligt med en byplan også for noget mindre bebyggelser, f.eks. hvis en stærk udvikling må forudses som følge af landsplanen, eller hvis vanskeligt fjeldterren gør regulering nødvendigt på et tidligt tidspunkt, og derfor fastslår stk. 3, at landsplanudvalget kan pålægge en kommunalbestyrelse at udarbejde forslag til byplan for andre områder. Også dette arbejde forudsætter, at de økonomiske og praktiske muligheder er til stede.

§ 14 giver ministeren hjemmel til at fastlægge de nærmere regler for kommunernes udformning af byplanerne. Det vil sige, at ministeren kan give forskrifter, der sikrer, at byplanerne tager stilling til en række forhold af den art, som er nævnt i den danske byplanlovs § 2. Det følger af landsrådslovens § 6, at sådanne forskrifter skal forelægges Grønlands landsråd.

I § 15 fastslås det, at der ikke må foretages nogen aktivitet i strid med en godkendt byplan. Hvis der er ønske om at foretage noget i strid med planen, må man altså søge planen ændret, d.v.s. følge samme fremgangsmåde som ved udarbejdelse af ny plan.

§ 16, der svarer til byplanlovens § 2, stk. 3, fastslår, at byplanen kan tage hensyn til bevaring af bykvarterer ved at bestemme, at nedrivning og ombygning inden for et bestemt kvarter kræver kommunalbestyrelsens tilladelse. Efter fredningsloven kan bygninger fredes, hvis de i sig selv er bevaringsværdige, men ikke hele bydele. Denne bestemmelse går videre, idet den omfatter bygninger, der ikke i sig selv kan fredes, men som indgår på en harmonisk måde i et tiltalende byområde. Efter stk. 2 kan en ejer, der nægtes tilladelse til nedrivning eller ombygning, forlange, at kommunen overtager ejendommen mod en erstatning, der i mangel af forlig må fastsættes som ekspropriationserstatning.

§ 17 sikrer, at byplanforslagene kommer til offentlig debat, før ministeren skal tage stilling til godkendelse, jfr. byplanlovens § 7.

§ 18, der svarer til byplanlovens § 8, sikrer, at der allerede fra det tidspunkt, hvor forslaget offentliggøres, ikke kan handles i strid med planerne uden kommunalbestyrelsens samtykke. Der tænkes her på en situation, hvor man har fået et areal,